

"צנת אשכנז"

"כי התורה כוללת כל הטובות שבעולם"

גיליון 2

פרשת- מהי (הכרזת צום י' עבת- יום ששי הקרוב)

	ר"ת	מוצ"ש	הדה"נ	
	17:56	17:19	16:19	ת"א

אוצרי הפרשה

הגיע זמן הגאולה!!!

"ויהי מקץ שנתיים ימים וכו... בסוף ימיו של אדם שעולה לשמים, שואלים אותו, האם נשאת ונתת באמונה? האם קבעת עיתים לתורה? והאם ציפית לגאולה? ויש כאן רמז בשאלות אלו מהמילה "מקץ" - מ- משא ומתן, ק- קביעת עיתים לתורה, צ- ציפית לגאולה.

החפץ חיים (על התורה - פרשת וישב) כותב, שבפרשת יוסף מרומז כל עתידו של עם ישראל...

יוסף הבן שהיה חביב לאביו יותר מכל בניו, אלצוהו לעזוב את אביו וארץ מולדתו במבחר שנותיו, והשליכוהו אל ארץ אחרת בידי אומה שפלה, והשתדלו בכל האמצעים לאבד זכרו, אבל מה עלתה לו? אדרבה, כל מאורעותיו שימשו סיבה להעלותו למרחם גבוה ופסגת הצלחה, והוא כלכל את כל הארצות בשנת ריעבון.

וכך יהיה עמינו הדל והרצוצ לעתיד.....

אז כאשר יתגלה כבוד ה', יראו כל בשר יחדיו, כי כל התלאות והפגעים שעברו עלינו בגלותינו, שמשו סיבה לעלייתנו, כעדות הכתוב "ואמרת ביום ההוא אוזר ה' כי אנפת בך", כי הכעס והחרון אף שניתן לעמינו בארצות פזורינו, הכל יהיה לטובתנו!

עוד אומר החפץ חיים (שם) כשמגיע קץ הזמן המיועד, הן לטוב והן למוטב, אין הקב"ה מתמהמה אפילו רגע אחד יותר על הזמן, מכיון שתם הזמן שיוסף היה צריך להיות בבית האסורים, הריצוהו במהירות הבזק מבית האסורים - ככתוב "ויריצוהו מן הבור". כמו כן שתגיע העת לגאולתנו ופדות נפשינו, לביאת משיח צדקינו, לא נתמהמה אף רגע יותר על הזמן, אלא "ופתאום יבוא אל היכלו האדון", ויריצו את כל ישראל מן הגלות!

וכן הובא במעשה מלך לחפץ חיים על התורה, לא אמר הכתוב "הנה אנוכי אשלח לכם את אליהו הנביא" (בלשון עתיד), אלא שולח (בלשון הווה) ופירושו, שאליהו הנביא אכן עומד תמיד למלא שליחותו ולבשר לנו הגאולה, והדבר תלוי רק בנו, ואנו צריכים להיות מוכנים לקבל פניו! (מספר תורתך שעשועי פרשת מקץ)

- א. האם מכריזים על התענית בשבת?
- ב. מה הדין באדם שצם ביום ששי והתפלל פלג?

הרה"ג יוסף חיים עדנבי שליט"א רב ומו"צ בכית הוראה "יביע אומר"



האם צריך להכריז על הצומות בשבת, כמו הכרזת ראש חודש

נפסק להלכה בשולחן ערוך (סימן תקנ"א סעיף ד') וז"ל, בשבת קודם לצום, מכריז שליח צבור הצום, חוץ מתשעה באב צום כפור וצום פורים, וסימנך אכ"ף עליו פיהו (ומנהג האשכנזים שלא להכריז שום אחד מהם).

מין הרב עובדיה יוסף (בספרו חזון עובדיה ארבע תעניות עמ' ח' בהערה) הביא בשם ספר מטה יהודה, שההכרזה על הצומות אלו כדי להודיע לעם יום צום ויזהרו להתענות בו, מפני שימי צומות האלה ידועים כל כך, אבל ט' באב ידוע וניכר הוא מפני החומרות שבו, וכל שכן יוה"כ, וגם תענית אסתר ידוע שהוא קודם פורים. ובהרבה קהילות ספרדים נוהגים שלא להכריז על צום גדליה, מפני שהוא ידוע וניכר לכל, שהוא בא מיד עם ראש השנה. ושם ברמ"א כתב, ואחינו האשכנזים, לא נהגו להכריז על שום אחת מהצומות.

מה הדין באדם שהתענה ורוצה להתפלל פלג המנחה, האם צריך להתמין לצאת הכוכבים בשביל לאכול

השולחן ערוך (בסימן רמט סעיף ד') כתב, אם קבל עליו תענית בערב שבת, צריך להתענות עד צאת הכוכבים, אם לא שפירש בשעת קבלת התענית עד שישלימו הציבור תפילתו. וכתב החיד"א בספרו מחזיק ברכה (סימן רמט סק"ב) בשם דעת חכמה, שסיבת התענית הוא שיפשפש במעשיו, כדי שתשרה בו תוספת שבת. וכן כתב המהרי"ץ (שם) בשם ספר חמדת הימים, וכן נכון שיהרהר בתשובה בערב שבת, ויפשפש במעשיו אשר חטא כל ימות השבוע, ובזה יכנס לשבת כשהוא טהור ונקי, ומטעם זה היה מנהג אנשי מעשה להתענות בערב שבת.

כבר דן בזה בשו"ת יביע אומר (חלק ו' או"ח סימן לא') שבתענית יחיד, כגון ביום פקודת השנה של אביו או אמו, רשאי להתפלל ערבית מבעוד יום, ולקדש ולאכול אחר תפילת ערבית, ואין צריך להשלים התענית עד צאת הכוכבים. וכך פסק גם בהליכות עולם (חלק ג' עמ' סה'), אולם בחזון עובדיה (ד' תעניות עמ' כ') כתב מרן, שלדין קבלנו הוראות מן השולחן ערוך, חייב להשלים עד צאת הכוכבים, אלא אם כן התנה בפירוש או הרהר בלבו שהתענית שלו תהיה, עד שישלימו הציבור תפילת ערבית, וכך פסק גם בחזון עובדיה (אבלות חלק ג' עמ' רכא'). וכך כתב גם מרן הראשל"צ בילקוט יוסף (שבת כרך א' סימן רמט')

רב אורוז לשבת



מורינו הגאון הגדול הרב יצחק לוי שליט"א רב העיר נשר

חזן שאשתו הולכת בגילוי הראש

תנאים הנצרכים לשליח ציבור מתחלקים לשני סוגים: עשה ולא תעשה, "עשה", זה שיהיה לו קול ערב, ושיהיה עניו וכדומה, "לא תעשה", זה שיהיה ביתו ריקן מעבירות.

בדברים שהם בגדר "מצות עשה" אפשר להתפשר בשליח ציבור שלא קבוע, אבל על דברים שהם בגדר "מצוות לא תעשה" צריך להקפיד אפילו בשליח ציבור עראי, שלא רק הוא יהיה ריק מעבירות אלא גם בני ביתו.

למשל, אם הוא דתי וירא שמים, אבל אשתו הולכת בגילוי ראש, פסול להיות שליח ציבור! לכאורה תגידי, מה אשתו עולה חזן? הוא עולה חזן, מה קשור הוא לאשתו? זה לא נכון, אשתו כגופו, חיים באותו בית, וזה לא נקרא שביתו ריקן מעבירות, ולכן כתב בשו"ת באר משה (חלק ח' סימן נא' אות ו') שהוא פסול, וכן הביא מרן הרב עובדיה יוסף צוק"ל בשו"ת יביע אומר (חלק י' או"ח סימן ח').

אולם חזן בעל תשובה ואשתו בגילוי ראש, מרן הרב עובדיה יוסף (יביע אומר שם באות ג') הביא בשם שו"ת מי יהודה (או"ח סימן יד) של הגאון ר' יהודה אלטמן, הוא הדין באדם שגוער באשתו אבל היא לא רוצה לשמוע לו, כשר להיות שליח ציבור. כלומר שלפחות הבעל צריך למחות כדבעי כדי לנקות עצמו. (שו"ת יביע אומר חלק ג' אבן העזר סימן כא) כותב איך להתנהג במצב כזה. (באר יצחק- מדיני ש"ץ)

מילתא דבדיחותא

איזה זקן אחד אמר: הבוקר נופפתי לשכן שלי במשך 10 דקות, עד שהבנתי שהוא בכלל מנקה את החלון....
אני לא מבין, איך אין עדיין חוק שאוסר להעלות קלמנטינות לאוטובוס?... כמו שיש פינת עישון, צריך להיות "פינת קלמנטינה",
אי אפשר לקלף את הדבר הזה ככה חופשי!!!!!!

לשאלות בהלכה מבית ההוראה "יביע אומר" בטלפון – 02-5875871 שעל ידי ראש בית ההוראה חתנא דבי נשיאה מורינו ורבינו הרה"ג אהרן בוטבול שליט"א

ביאורי הלכה וטעמים



מרן הרה"ג הרב יפת טירי שליט"א מגדולי רבני תימן

בדין קריאת שמע על המיטה (חלק א')

בגמרא ברכות (דף ד') אע"פ שקרא אדם ק"ש בערבית, יחזור ויקרא על מיטתו, ואם ת"ח הוא, אינו צריך דברי רב נחמן, אמר רב יצחק, כל הקורא ק"ש על מיטתו מזיקין בדלין הימנו, ורש"י מסביר שם, שת"ח הוא שחוזר על גירסתו כל הזמן ולכן אינו צריך, והפשט ברש"י, משום שרש"י הבין שק"ש נתקנה, כדי להרדם מתוך דברי תורה, ולכן כשהוא ת"ח ובין כה וכה לומד, אין את התקנה הזאת, ורבינו יונה אומר, שאינו צריך משום שתורתו משמרתו, ולא צריך ק"ש, משום שעיקרה נתקנה מפני המזיקין. ורבינו יונה מקשה שם, שהרי בגמרא ברכות (דף ט') שלשה צריכים שמירה, וביניהם גם ת"ח, וא"כ קשה הרי תורתו משמרתו?

ותירץ שם, דאיירי במקום סכנה, שאז אדרבה לת"ח יש לחשוש, משא"כ בביתו, תורתו לו משמרתו.

עכ"פ, ישנה מחלוקת בין הראשונים, לשם מה נתקנה ק"ש, האם בשביל שמירה, או להרדם מתוך דברי תורה?

אי"ה המשך בשבוע הבא.....

שו"ת מבית ההוראה יביע אומר



חתנא דבי נשיאה מורינו הרה"ג אהרן בוטבול שליט"א

בדין לחם שנאפה במיקרוגל – מה ברכתו

שאלה: איתא בשולחן ערוך (סימן קסח סעיף טז) נהמא דהנדקא, והוא לחם שאופין בשיפוד ומושחין אותו בשמן או במי ביצים, וכן לחם העשוי לכותח שאין אופין אותו בתנור אלא בחמה, מברך עליו בורא מיני מזונות. נשאלת השאלה האם נאמר כן בדין לחם שנאפה במיקרוגל, דהרי הלחם לא נאפה באש, וזה דומה ללחם שנאפה בחמה דברכתו מזונות?

תשובה: אם התוצאה היא כמו לחם רגיל אזי ברכתו המוציא, ואין זה דומה כלל ללחם שנאפה בחמה כיון שלא מתקבלת תוצאה של לחם רגיל. כמו"כ פסק מרן שלחם שטוגן בשמן ברכתו מזונות, והרב ע"ה הוסיף דגם אם קבע עליו סעודה ברכתו מזונות, דבעינן אפיה בתנור לתת עליו שם של לחם. ודין תנור הכוונה לאפוקי אם בשלו בשמן רותח או במים חמים.

וכאן האפיייה במיקרוגל היא אפיייה בחום יבש, נכון אמנם שאין חום חיצוני, אבל ע"י קרן המיקרוגל נוצר חום פנימי והוא יבש כתנור, ולכן לענ"ד ברכתו המוציא.

העלון מוקדש להצלחת כל התורמים והמסייעים, וכן להצלחת כל חיילי ישראל, אמן כן יהי רצון.
לתרומות להוצאת העלון ניתן להתקשר לטלפון 050-4162455